

Alte Drucke

APOLOGIA || FRANCISCI || MONTANI PRO SOCIETATE || IESV IN GALLIA. || CONTRA ANTONII ARNALDI || Aduocati Parisiensis Philippicam. || Ex Gallico in ...

Richeome, Louis

Cracoviae, 1597

Vorwort

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-154864

Ad Gallos Catholicos.

UM pro IEsuitarum defensione, statuissem Antonii Arnaldi Inuectiuam refellere; non iniuria mihi persuasi, me, si illum refutarem, plures boni publici hostes in vno impostore profligaturum, & Societatis Iesu ordinem & honorem, à calumniis vindicando, simul etiam acturum causam religionis Catholicæ, Sedis Apostolicæ, & Gallicæ vniuersæ. Non fugit vos, iam vno abhinc anno, actionem Arnaldi contra Iesuitas nihil aliud esse, quàm querimoniam quandam, libellumq; famosum, eo fine conceptum; vt Iesuitæ omnibus redderentur inuisi & exosi; & vt minore cum difficultate perficeretur Senatusconsultū illud, quod postea scriptum est, de Iesuitis ex toto Regno expellendis; quod iamdudum machinabantur Ministri: sed hoc tandem tempore voti compotes facti, vela dare ceperunt, vento tam secundo sibi afflante; & verbo quidem in Iesuitas, re ipsa verò in Religionem Catholicam, & in vos, vestrasq; fortunas omnes impetum fecerūt, artificio vsitato mendaciorum parenti Dæmoni, qui semper sui similis persistit; & vt simia, semper simia, ita iste perpetuò manet hostis & aduersarius humanæ felicitatis & salutis; qui omnibus sæculis Ecclesiam in omnibus quidem membris afflixit, variisq; tempestatibus concitatis exagitauit; sed præcipuè in religiosos, quos præ aliis odit
& de-

Et detestatur; molestè videlicet ferens, tot cohortes, tam
 lectas, Et robore tam præstantes, sibi regnoq; suo debel-
 lando imminere: Inueterato odio, aiebat Magnus ille
 Antonius, omnes Christianos persequitur; sed maxi-
 mè religiosos, quorum ne mentionem quidem pati-
 enter ferre potest: Et sub initium Ecclesiæ, ita in Mo-
 nasteria, cœtusq; sacros seuiebat; vt ne noctu quidem vl-
 lam quietis partem concederet, vt testatur Serenus Ab-
 bas apud Casianum.

Dæmon po-
 tissimum o-
 dit Religio-
 fos.
 D. Athanasi-
 us in vita S.
 Antonii.

Cassian. col-
 lat. 7, cap. 23.

Occasionem porrò Et materiam tentandi, variisq; mo-
 lestis afficiendi filios Dei, sumpsit plerumq; ex opibus Et
 possessionibus, vel etiam ex bonis Et commodis corporis:
 cuius rei illustre exemplum est Beatus Iob. At cùm Re-
 ligiosos, Et præcipua Ecclesiæ membra aggredi uoluit,
 alio telorum genere armatus venit, calumnias Et crimi-
 nationes ex pharetra sua deprompsit, spicula nimirum ad
 id, quod cupiebat efficiendum, aptissima, quibus famam
 illorum Et bonam existimationem (quæ quibusuis gazis
 in hac vita charior esse solet) ingenti conatu, oppugnatū
 Et perditum iuit, Et verò adhuc it: confictisq; infinitis
 mendaciis Et imposturis, in id vnum intentus est; vt ex
 hominum animis opinionem sanctitatis, quam de religio-
 sis habent, eximat, eorumq; viuendi normam Et nationem
 in inuidiam vocet, laborumq; speratum fructum inter-
 cipiat, immenso multorum damno.

Calumnia
 præcipuū Dæ-
 monis telū.

Hoc spiritu agitatus Arnaldus, venenum suum in sui
 similes

similes nubes, consiliorumq; suorum ministros & adiutores transfudit, & eos calumniandi arte egregie instruxit; quos inter, ut hæretici facile sibi primas vendicant, ita etiam facile palmam reliquis criminatibus præripiunt, quoties in Religiosos maledica lingua exerenda est. Quemadmodum enim nullus pietatis amans scriptor extitit, qui Religiosum statum laudibus ad cælum vsq; non euexerit: ita etiam nullus fuit hactenus hæreticus, qui Religiosi nomen velut pestem non horruerit. Astipulantur meis dictis omnium ætatum historiæ, quæ exemplis ad hanc rem comprobendam idoneis abundant, & ipsæ hæreticorum linguæ, nouaculorum instar acutæ, eorumq; monumenta assides, pungendo & mordendo imitantia, sententiæ meæ fidem perspicuè faciunt. D. Augustini tempore Circumcelliones hæretici, Religiosos potissimum conuitiis & probris proscindendos sibi deligebant, teste D. Augustino, qui etiam aduersus Petilianum scribens sic ait: Deinceps perrexit ore maledico in vituperationem Monasteriorum & Monachorum, arguens etiam me, quod hoc genus vitæ à me fuerit institutum.

In Psal. 132.

Lib. 3. contra Petil. c. 40

Ariani, ne ad aures quidem nomen Religiosi æquo animo admittere poterant, quos etiam mirifice, sed præcipue calumniis, & iniuriis imposturis trducebant, & diuexabant, nullo induciarum intervallo concesso: cuius rei locupletem doctorem Ruffinum, & historiam, de vita rebusq;

rebusq; gestis S. Athanasii. Et ne ex antiquitate exempla duntaxat petamus, nemini ignotum est, qualia mendacia hodierni hæretici de Religiosis commenti sint, & quot conuitiorum plaustris eosdem onerârunt. Wiclephus eò impietatis processit, ut assereret, omnes Religiosorum Ordines, à dæmone in Ecclesiam fuisse introductos. D. Augustinum, S. Benedictum, S. Bernardum, & cæteros Religionum fundatores, nisi propter institutos à sese Ordines pœnitentiam egerint, æternis cruciatibus addictos esse. Lutherus singulis propemodum verbis in Religiosos inuchitur, eosq; victimas Idoli Moloch appellat; à quo non abit Calvinus, cui Religiosi sunt Sophistæ, Schismatici, homines dæmoni deuoti, ipsa verò religionis vota, dæmonis retia. Melancthon ait, Religiosorum vota, & opera, nihil aliud esse, quàm aniles & stultas obseruationes, hypocriticas & Pharisaicas traditiones. Centuriatores, post multas & execrabiles in Religiosos iniurias, sic suam concludunt narrationem: Sed quis non detestetur ista generis humani monstra, ac societatis humanæ hostes? Circa annum LXXXI. fuit Rupellæ impressus quidam libellus famosus contra omnes Ecclesiasticos; sed potissimum contra Religiosos, adeò pestilens & exitialis; ut ne inscriptionem & titulum illius commemorare audeam: eo certè à multis seculis nullus detestabilior & calumniis contumeliisq; plenior ex infero-

Lib. 11. Hist.
flor. cap. 3.
Meraph. in vi
ta S. Athanas.

In cap. 7.
1. Corinth.
Lib. 4. Instit.
cap. 13.

Cent. 4.
cap. 10.

orum sedibus in has luminis oras erupit.

Cur diabolus
ita oderit Re-
ligiosos.

Cur Iesuitas.

Nec sine caussa tanto furore in Religiosos incurrunt. Norunt enim isti Chami impudentes filii, se, deuictis & prostratis Religiosorum Ordinibus, non magno labore de reliquis Victoriam reportaturos; et, si bono nomine & existimatione spolient illos, qui in Ecclesia vitæ perfectionem profitentur, simulq; persuadeant, eorum viuenti rationem à Deo nequaquam proficisci; non arduum fore, ut reliquum deinde vulgus, quò velint, ducant & abripiant: prono enim assensu approbabit, quicquid hæretici effutiēt, si semel apud se statuerint, Religiosorum Ordines nihil aliud esse, quàm Diaboli cohortes. Cæterum, ut capitalis humani generis hostis, Religiosos insatiabili odio semper persecutus est: ita & in hanc Societatem debacchari non prætermisit; & eò quidem vehementiore impetu, quò magis dolet, eam mundo iam deuexo, & ad occasum vergente, Ecclesiæ laboranti in subsidium missam fuisse; & ita quidem, ut animo imperterritus & infractus, omnibus inferorum portis, pro Ecclesiâ conseruanda, sese obiciat. Hinc magis in eam excalescit, non ignarus, superesse sibi modicam temporis partem ad illaqueandos homines, & ad inexplebilem suam sitim exitio animarum restinguendam. Quam ob rem in nulla orbis terrarum parte Societatem hanc infestare, odiosamq; reddere cessat. In Iapponia Cabacondonus Tyrannus, ab octo septemue annis, nihil aliud iam molitur, Dæmonis

Dæmonis impulsu, quàm ut eos profliget, & penitus exterminet, quasi Deorum suorum euerfores: quin & reipsa iam, quod decreuerat, perfecisset; nisi Principes iis in locis, Christianis sacris iniciati, Tyranni violentiam partim cobiberent, partim etiam Iesuitas, suas in ædes reciperent.

In Peru, Brasilia, Mexico, & in multis Europæ locis, idem Sathan nihil aliud est, quàm Sathan, hoc est, aduersarius & inimicus perpetuus. Hinc, ut cuncti norunt, non desinit in eos omnis generis procellas ciere, ut fluctibus tandem obruantur: de quo conatu etiam gloriari aliquando consuevit. Tholose, Anno M. D. XCI. ore cuiusdam energumena, extrema quæq; Iesuitis minatus est: quamvis autem ex sententia res nõ successerit; eas tamen lites & contentiones excitauit, quæ omnibus Aquitanicæ prouinciæ Collegiis summas molestias & ærumnas pepererunt. Non multis annis post, Anno videlicet M. D. XCIII. Romæ, per aliam mulierem obseßam dixit, se Schedulas, quibus suffragia in urnam mitti solent, confuse permixturum, in congregatione generali, sequenti mense Nouembri celebranda. Nec facere omisisset, nisi Deus consilium impediuiset. Hæretici Dæmonis emissarij se ad mores & ingenium Magistri sui pulcherrimè & artificiosissimè conformant & componunt. Hinc nullum ordinem atrocioribus calumniis appetunt, neq; in ullum Ecclesiæ statum impressionem violentia-

violentiores faciunt, quàm in istam Societatem, in qua oppugnanda, oppugnant, quicquid Catholicorum adhuc superest. Heretici Germaniæ, Angliæ, Franciæ in suis Concionibus ac libris, non ampliùs appellant Ecclesiam Catholicam Papatum, ut olim; sed doctrinam Iesuiticam; Nec Catholicos vocant Papistas, sed Iesuitas; & bene quidem dicunt, licet inconsiderati, imò & inuiti. Arnaldus, cæteris omnibus deterior, vocat Catholicos, homines per Iesuitas corruptos. Omnes in istam Societatem machinas & tormenta sua explodunt, & concordibus animis ad eius interitum conspirant; adeò ferali odio in Iesuitas accensi sunt, adeòq; sibi persuadent, his debellatis & extinctis, nullius negotii fore reliquos subiugum mittere.

Assus hæreticorū.

Ante omnia igitur Societatem infamiæ macula aspergere, & hac ratione despicabilem, inuisam, & infructuosam efficere, & ad extremum unà cum Catholica Religione ex Galiiis profligare, summo studio contendunt. Primus quidem impetus in Iesuitas dirigitur, sed exitium non in ipsos solùm, sed in ecclesiam tendit & terminatur: Simulant, se tantùm in Iesuitas concitari, ut hoc velo tecti, Catholicos eludant, simulq; cohibeant, ne Iesuitis sese defensores & patronos præbeant. Quod si ad hanc fraudem Catholici conniueant; non absimiles erunt militibus: qui cùm in exercitu ad prælium iam accincto, vident hostium cateruas in commilitonum cohortes ferro irrucere

ro irruere, ne pedem quidem auxilii ferendi caussa mouent; perinde sanè, ac si salus aut perniciès sodalium nihil ad se pertineret.

Prouinciæ & Vrbes, quæ initiò resisterunt Supplicationi Rectoris Academiæ Parisiensis, & deinceps editis & publicatis SC. hostium cuniculos non ignorarunt, sed probè cognouerunt, ipsos nō solos tãgere Atrei liberos.

Quod ad me attinet, statui in gratiam boni publici & patriæ meæ nōnulla adferre, quibus Arnaldi calumniæ, & mendacia cōfutentur; quod eò mihi erit facilius, quò mendacia Arnaldi splendidiora sunt & crassiora; & quò etiam propius & familiarius, multis iã annis, Iesuitas noui, lectis eorum Regulis, Constitutionibus & historiis; quarum rerum cognitio, summa adminatione, vel potiùs indignatione me affecit; cùm inde intelligerem, actionem Arnaldi, mendaciis omnem modum & rationem excedentibus ubiq. refertam, plenamq. impudentia hominis effrenatissimi & petulantissimi, tamq. iniuriosi & mendacis; vt à triginta annis nullus mendacior in tota Gallia, vel verbis in foro, vel scriptis in impresso libro exstiterit. Nullum impietatis ac improbitatis epitheton ac cognomentum in ipsis Poëtarum tragicorum monumentis repertum præterit, quod non istis Patribus tribuerit. Ubiq. eos nominat proditores, homici- Furiæ Arnaldi.
das, impios, execrabiles, Assassinos, ad excogitandū acutissimos, ad audendum impudentissimos, ad efficiendum

ficiendum acerrimos. *Et alibi: Pellite, inquit, istos homines, qui sibi in omni impietatis genere pares non habent, tam acres, tam paratos, tam audaces, tam callidos, tam in scelere vigilantes, tam in perditis rebus diligentes. Nec potest miser quicquam eorum, quæ dicit, probare. Pro ratione iniuriarum & calumniarum, Fateor, inquit, bilem iustamq; indignationem me extra meipsum rapere. In quavis alia re non potest quis plus satis modestus esse; sed qui in hac causa tepidus est & modestus, proditor est, & in simili negotio virtus in excessu consistit, non affectionis tantum, sed etiam passionis. His verbis furit amens iste in Ordinem, diuinitas missum, & vniuersalis Ecclesie suffragio comprobatum. Causa huius maledicentie consistit in maxima animi perturbatione & agitatione. Anne phreneticus aut phanaticus ullus fuit, qui in tam furiosos sermones erumperet? Anne vllum poetam tragicum reperiemus, qui stilo acerbior ac crudeliore in Anthropophagos, in Tartaros, in Gigantes, in Canibales, inuehi queat, quam iste in Iesuitas? Quapropter, non mirabitur Lector, si interdum viderit me tanta maledicendi & conuitiandi amentia commoueri; vel potius ignoret mihi, quod non crebrius & vehementius commoueor. Salomon sapienter vetat respondere stulto iuxta stultitiam suam, hoc est, reddere illi iniuriā pro iniuria, & malum pro malo, quod & lex Christi prohibet: hoc enim*

Prouerb. 6.

enim

enim esset stulti mores imitari, seq; illi similem reddere, quod facere non fert animus: Illud duntaxat mei muneris arbitror, quod idem Salomon statim post superiora verba præcipit, cum ait: Responde stulto iuxta stultitiam suam, ne sibi sapiens videatur. Arnaldus procul dubio sese tanquam virum sapientem circumspicit, quod à nullo pro merito stultitiæ suæ sit refutatus; sed à multis potius, quasi sapientia multum valeret, laudatus. Quamobrem, si illi respondeam sermone factis illius accommodato; hoc est, crassiore nonnihil & pinguiore, ut eò melius crassa illius stultitia repræsentetur, omniumq; oculis subiiciatur; minimè iniuriam iniuria vindicauero; sed stulto, prout meretur stultitia, respondero, iniuriamq; demonstrauero, qua Deum affecit: in Deum enim iniuriosus est, cum Societatem, opus diuinæ providentiæ, conuictis proscindit. Omnino sapientiæ & charitatis laudem non minimam referet, quisquis Arnaldum ut effrenatam bestiam tractauerit, & aliquando, cum dentes ad morsum expromet, baculo castigauerit. Canes in rabiem versi, non sunt mulcendi blanditiis, sed fustibus coercendi. Nec imponam ei vllum cognomentum ortum ex affectu, animæ perturbatione; sed ex ratione, & omnia epitheta, quibus à me afficietur, ex actionibus eius deducuntur, neq; alio, quàm suo ipsius gladio iugulabitur, non sine perspicua probatione.

Quamuis autem Iesuitarum innocentia, huiusq; ve-
sani

*sani calumniatoris proiectissima impudentia, summo-
rè ad refutationem me incitârint; nunquam tamen ani-
mum adiecissem ad scribendam Apologiam, nisi experi-
mento didicissem, impudentiam istius criminatoris quan-
tumvis crassam, & cuius non cæco manifestam, vergere
in veritatis detrimentum, nimiumq; credulis persuadere,
Jesuitas, ideò tam modeste cum Arnaldo agere, quòd bo-
nitati causæ suæ diffidant, quo ipso virtutem & mentis
moderationem pro metu & desperatione habent. Hinc
tantum auctoritatis apud multos hæc Arnaldi impudens
petulantia obtinuit; vt non paucos extimulârit ad quid-
uis dicendum & scribendum contra Iesuitas, imitatione
videlicet & exemplo huius Archiscophantæ, qui cæte-
ris ad hanc improbitatem facem prætulit. Ceterum, So-
cietatis mores, adeò in occulto non delitescunt, vt me e-
tiam & quouis alio tacente, satis superq; refellere possint
omnium obtrectatorum maledictu & conuitia: sed ta-
men, quia sæpè accidit, vt quidam ipso etiam lucis splen-
dore excæcentur, vel saltem oculis hebetentur; ideo iuu-
di quoq; sunt ministerio vocis, & lumen ipsi etiam lumi-
ni accendendum est. Multos in singulos dies mors abri-
pit, & funere mergit acerbo; & tamen maior hominum
pars in medio stragis à morte editæ, vix vnquam cogita-
tionem de supremo illo vitæ articulo suscipit; nisi tunc,
cùm hac de re sermo instituitur. Quapropter non solùm
utile fore existimaui, sed etiam necessarium, & ex re bo-
ni pu-*

ni publici, imposturas istas & impostores refellere, & ad rectam semitam, si quo modo fata sinant, reducere. Ut verò vos Catholici Galli, uno intuitu videatis Summam, & quasi per iochen totius Tragediæ in Iesuitas excitatæ, paucis rem totam oculis vestris subiiciam.

Summa accusationis contra Iesuitas.

Cum hæretici, Iesuitarum hostes, iam à multis annis statuerent, Iesuitas ex Galliarum Regno profligare, neque consilii sui exequendi aptam aliquam rationem inuenerent; recurrerunt more suo ad accusationes falsas & commentitias, & ad calumnias & criminationes, quibus eos in odium & in inuidiam omnium vocare conati sunt; conuenienter videlicet disciplinæ & instituto eius, qui antiquus humani generis est hostis. Hæc factio, & in Iesuitas coitio, eò maiore diligentia, arte, & astu excogitata & inita est; quò clariùs viderunt, nullum hactenus extitisse Religiosorum Ordinem, qui boni nominis fama & existimatione, tam apud alios opus haberet, quàm hæc Societas; cuius omnes functiones & actiones in luce versantur, quas infructuosas reddi necesse est, nisi boni nominis odore feraces efficiantur: quo proinde ab ea sublato, quid nisi anima à corpore secludi, & cursus pulcherrimarum actionum intercidi, & via ad exitium & exilium parari videtur? Isti ergo Sycophantæ, oculi toti, instar Argi, in omnes calumniarum occasiones intenti vigilabant; ut tandem Iesuitis bonam existimationem adimerent: quod optabant, consecuti sunt beneficio præ-

C

sentis

sentis status & temporis, quod non modò egregiam occasionem subministravit, cum summa impunitate; sed & ad malefacta & maledicta opem quoque & omnem operum suppeditavit.

Ut autem consilium suum cò expeditius reipsa perficerent, renouarunt actionem Anno M. D. LXIV. aduersus Iesuitas institutam, totamq; illam calumniarum colluuiem iamdudum sepultam, denuò in lucem reuocârunt; admistis etiam omnibus illis criminationibus, quas à triginta annis Ministri hæretici effuderunt in suis libris. Ex his enim accuratissimè corraserunt omnia illa vetera commenta & figmenta, non sine additamento nouorum. Lætitârunt etiam Regulas & Constitutiones Societatis, vt eas arbitratu suo malitiosis glosis & interpretationibus contaminarent; quo improbitatis genere cæteros longè superâsse fertur, Aduocatus Dole, cuius nœnias vt reperirem, nullo hætenus studio consequi licuit.

Porro, vt huiusmodi technis & fallaciis auctoritas aliqua accederet, elegerunt isti rabulam, vocis & laterum firmitudine præpollentem, tumidum, arrogantem, hæreticū; quamvis sub tegmine Catholici, & sub obtentu boni publici; audacem, effrontem, & quicquid contra innocētes proferre panitum, absque Religione & pudore. Qui vt crimina falsa & ficta speciosius propugnaret, quibus onustus veniebat, duo potissimū sibi procuranda putauit:

uit: Alterum, ut in publico confesso, & populo præsente peroraret, quod non impetravit. Hinc toties conqueritur, quòd ianuis clausis in Iesuitas dicendum fuerit: quo satis planum facit, actionis suæ finem præcipuum fuisse, Iesuitas traducere & diffamare. Nam si nihil aliud quærebat, quàm id, quod ius fasque exigunt; cur alios auditores, quàm ipsos Iudices, expetebat? Alterum, quod ad infamiam Iesuitis pariendam perquam appositum huic visum est, nihil aliud fuit, quàm forensem declamationem & Inuectivam typis mandare, & ex famosa Actione, libellum æquè infamem, conficere. Qui agendi modus, equidem iniquissimus & iniustissimus est. cum sit accommodatissimus ad hoc, ut brevissimo temporis spatio, nò modò priuatum quemq, sed & integros Ordines, debita existimatione priuet, fructumque speratum nò secus perdat & exurat, atque pruina, longè latèque lætis arborum comis superiniecta. Quòd autem nihil aliud spectauerit, quàm Societatis infamiam, imò & ruinam, non obscure innuit, cum in suo Epilogo, Vox mea, inquit, quatuor Regni partes penetrabit, & posteritati cōsecrabitur. Porro, inter omnes calumnias principem locum tenere visa est illa, quòd Iesuitæ sint Hispani, & eiusmodi homines, qui ne Deo quidem seruiant, nisi propter Regem Hispaniæ, quem totius mundi Monarcham efficere velint. Sed aliæ nationes, quæ Iesuitas propius norunt, nullaque perturbatione præpeditæ iudicium de

rebus ferunt, risum vix tenebunt, hac audita accusati-
one, non modò ob vanitatem fabulæ, sed quòd ipsa per se
calumnia planè sit risu digna, & verè, quòd dici solet,
ex vitro fulgur; in Gallia tamen non exigui ponderis &
pretij est, vbi, vt olim in Græcia, nihil tam incredibile
& paradoxum excogitatur, quin in alicuius cerebri va-
cuo cerebro locum inueniat. Imò, hic noster nabula, tanti
hanc criminationem pendit; vt in tota sua actione nihil
frequentius in ore habeat, nihil vehementius urgeat.
Quamobrem inde velut ex armamentario quodam om-
nis generis tela aduersus Iesuitas depromit, in eosq; sem-
per quasi in scopum quendã defixus cõuitia spargit. Re-
stat, vt totum Arnaldi opus excutiamus, istumq; Ad-
uocatum committamus cum parte aduersa, sermone ad e-
um, non vt ad Iurisperitum, sed vt ad Iuris calumniato-
rem, conuerso.

FRANCISCO MONTANO.

Quo, docte, libro veritatem intermori,
Montane, prohibes; hoc tuam prohibes mori,
Montane, vindex veritatis, gloriam.

Aliud eidem.

Quicumque spiritum calumniatoris
Imbibit, & animum toxico suum infecit
Arnaldico; ù, si legerit tuum librum,
Quo veritas defenditur, nisi Arnaldum
Pleno ore mendacem vocet, nihil caussæ
Prætendero, quo minùs ego nominer mendax.

APOLO.